

Hajadonok

AB

Előbb csupán az egyiküket ismerték, a másikat csak jóval utána. Az első kövér volt, s magas termetű, a másik sovány és alacsony. Minden munkanapon együtt látták őket beszállni egy fehér MS 1000-be. Később aztán megint maradt csak a Ducika.

A

Ducika mindig vidám volt, szerette az embereket, így aztán az embertársai is szerették őt. Gyönyörű volt a haja – hosszú és tömött. Olyan dús volt a hajkoronája, hogy nem fésülhette csak úgy a füle mögé, mert lekonyultak volna a fülei, ami nem felelt meg az esztétika követelményének. Ducika úgy segített ezen, hogy csattal tűzte össze a haját, így aztán a füle szépen odasimult a koponyájához. Kicsi, szép formájú füle volt. Szív alakú ezüsthüvelyt viselt benne. Érzékeny alkat volt, bár kinézése alapján undok teremtménynek is vélhették. Hája védte a világ bajától. Még ami a haját illeti: ha netán – ne adj Isten – kopaszra kellene nyíratkoznia, a haja úgy tíz centiméterig merőlegesen nőne, süni-frizurára. Csak aztán dőlné meg a súlya miatt.

Ducikának egészen különös volt a szeme. Rövidlátó volt, de csak az egyikre, a jobbszemére. Bár a rövidlátása meghaladta a mínusz három dioptriát, nem hordott szemüveget. Megfogadta az orvosa tanácsát, hagyta magát rábeszélni a kontaktlencsére. Az említett szemorvost már csak azért is nagyra becsülte, mert nagyon tett neki az ápolt haja, és egyre csak azt hajtogatta, hogy ilyen csak a sikeres nőknek van. Meg sem próbált tiltakozni, bár egy csöppet sem tartotta magát sikeresnek.

A jobbszeme ugyan gyengébb volt, de annál szebb. Nagy, szép íves pillákkal. Az egészséges szeme kisebb volt, alig takarta bágyatag szemhéja. Így aztán Ducikának külön szeme volt a munkára, külön a parádéra. Csöppet sem bántódott emiatt, holott elég sokszor okozott problémát, ha kikészítéskor valahogy takarni szeretne volna a kis hibát. Nemegyszer előfordult, hogy füttyült az egészre. Ilyenkor a szebbik szemét még gyönyörűbbre festette, kidomborítva minden kedves vonását, hogy még szebb legyen. A másikra nem akarta felhívni a figyelmet, csak úgy kutyafuttában bánt el vele, így aztán még hitványabbnak látszott. Az eredmény – az emberek sajnálni kezdték.

– Ilyen fiatal és már üvegszeme van – mondták egyesek. Mások a hajadon mivoltára hívatkoztak. Ők álltak közelebb az igazsághoz, de nekik sem volt teljesen igazuk. Az orra elfogadható volt, nevetéskor kedvesen felhúzta. A nevetés volt az eleme. Úgy csillogtatta fogait, oly tökély-

lyel, hogy az emberek csak az „őszinte mosolyt” látták, a töméseket nem számolták. Meg amúgy sem lehetett látni azokat. A fogaira sokat adott. Csakis külföldi fogpasztát használt. Naponta legalább ötször mosta, ha nem többször. A fogmosást pontosan az előírás szerint végezte – körmozdulatokkal dörzsölte a fogait legalább nyolc percig. Fogkeféjét havonta cserélte. Élvezte, bár ez komoly összeget tett ki havonta.

Az álla kecses ívben csatlakozott a nyakhoz, bár nem volt túlságosan kifejező a háj miatt.

Ducika arcának összbenyomása: kedves, szimpatikus.

És most lássuk a termetét. Ducika szándékosan evett sokat. Az egyik hajdani férjjelöltje orvosnak tanult, betegesen féltette az elhízástól. Ezért sose vett neki csokoládét, sose ittak együtt sört, bort, sem töményitalt. A fölösleges kalóriamennyiséget nagyon korlátozták. Ducika akkor nem volt kövér, inkább amolyan lépegető csontváz. De hát nagy volt a szerelem, még így is hajlandó lett volna férjhez menni hozzá. Ez a szándéka nagy szerencséjére sose valósult meg.

A medikus apja húzta ki ebből a pácból, amikor kijelentette:

– Te undok taknyos, márpedig az én fiamra ne akaszkojj! Ő doktor lesz, nem pedig a férjed. Nekünk már megvan a magunk elképzelése...

Az elképzelés lényege pedig egy kerekded, pöttömnyi kis leányzó volt, aki ugyan műveltség dolgában elmaradt egy kicsit, nászajándékul viszont autót, hízót, hétvégi és családi házat kapott. Az apukája, egy nagy gyár igazgatója, ezt megengedhette magának. Örömmel adott túl a lányán, akinek fényképét sosem mutatta meg senkinek, bár példás apaként magával hordta a levéltárcájában.

E keserű tapasztalat után Ducika számára nem csak a szerelem időszaka szűnt meg, hanem a vágyak, a férjhez menési szándék, meg főként a különféle önmegtartóztatások időszaka is. Elkezdett hódolni az evésnek, szívesen öblítette le alkohollal, s itatta fel cigarettá füstjével. Egy évi dohányzás után már nem volt elég a húsz cigaretta. Az első évben felszedett nyolc kilót, a másodikon még hetet hozzá, aztán már tartotta a súlyát, több egyszerűen nem fért rá. Az alakjával csöppet se törődött, egyszerűen csak nevetett saját magán. Gyakran mondogatta, hogy nyugodtan reklámozhatná a Michelin márkájú autógumikat, sőt emeletes tortához is hasonlította magát. Az emberek azt híresztelték róla, hogy szerelmi bánatában hagyta el így magát. Ha látnák egyszer tejszínhabot reggelizni, amit fél liter tejszínből vert föl, bizonyára megértenék, hogy mindezt nem bánatában teszi, hanem inkább a maga gyönyörűségére. Ducika maga varrta a ruháit – mindig a saját fantáziája szerint. Nagyon vidámnak látszott bennük, bár mindenki megmosolyogta remekléseit. Ő azonban fölöttébb elégedett volt velük.

Ducikának kétszobás lakása volt a lakótelepen. Busszal járt a munkába (gimnáziumban tanított) és haza, ami jobb napokon csupán két órát vett igénybe. Az iskolában szerették. A tantestületben ártatlansága és csendes természete miatt, a tanulók körében pedig vidámsága és hangulatossága miatt. Időnként figyelmen kívül hagyta a tantervet és tengerész történetekkel traktálta a diákokat. Igyekezett őket meggyőzni, hogy férjhez megy, ha majd a „barátja” (egy tengerész) idővel megtelepszik. Egyelőre mindig úton van és csak leveleznek. Beszéltek nekik a különféle tájakról, a delfinekről, a karavánokról meg a sarki rókákról, a „finn polkáról” és az angliai punkdivatról. Lényegében annak alapján tájékoztatta őket, amiket összeolvasott a tudományos könyvtárban. A diákok persze vették a lapot, és feszülten hallgatták a tengerész kalandjairól szóló legújabb híreket. Milyen nagy kár, hogy Ducikáról egyetlen tengerésznek se volt mégcsak sejtelme sem.

B

Ducika így működött már két esztendeje, amikor új tanerő tűnt fel, egy riasztó jelenség. Ő lett a Soványka, egyébként matematika–fizika szakos tanárnő. Az egyetem befejezése után nyomban egy idegen városban kapott helyet. Laknia nem volt hol, hacsak az autójában nem, amihez rejtélyes körülmények között jutott. Ducikának ez a lehetőség nem tetszett, és kollegialitásból felajánlotta, egy ideig lakjon nála.

Soványka, ahogy azt már említettem, aprócska, filigrán termetű volt. A frizurája elképesztő. A haja már eredetileg is ritka volt, festés és tartós után még lehetetlenebb. Szinte képtelenség volt megfelelő frizurát csinálni neki, ami a fülét is takarná. Ez volt a legnagyobb, a legfőbb baja. Mert nagy volt a füle, idomtalan, amolyan donga alakú, ami kivételes összhangban volt silány természetének többi részleteivel. Fülének legfőbb hiányossága azonban az volt, hogy a koponyájával tökéletes derékszöget zárt be. Amíg frissen mosott volt a haja, akkor még csak hagyján, kinézett valahogy. Két nap múlva azonban itt-ott már kezdtek kiütközni a foltocskák, így láthatóvá vált rózsaszínű fejbőre, meg az egész füle, ami vidáman bújt elő, hogy magára vonja a világ figyelmét. A plasztikus sebészeti beavatkozás ebben az esetben szóba se jöhetett. Soványka emiatt fülbevalót se hordott. Ez volt az ő külön bosszúja.

A szemöldöke ritka, de hüvelyknyi széles volt. Minden áldott este kis kefével idomítgatta, azt valódi ricinusolajjal nedvesítgette, ami közvetlenül a gyógyszertárban szerzett be orvosi vényre. Még tán a kefe szőrzete is megnövekedett tőle, Soványka szemöldökének azonban mit sem használt.

Az orra vékony volt és hosszú, a szája zárt és keskeny, fogai aprók és hegyesek. Az arcbőre zsíros és pattanásos. Ducika mindent látó jobb

szeme meg is jegyezte, hogy hetente egyszer nem ártana neki az élesztős vagy joghurtos pakolás. Soványka állta eléggé hegyes volt, s kissé előre is tartotta, mintha a levegőt akarná vágni vele, hogy a teste könnyebben haladhasson.

Soványkának fel kellene szednie legalább tíz kilót, hogy karcsúnak lássék. De ő hallani sem akart róla. Kedvelte a kimért, pontozott diétát, hódolt a jógának, hogy éhesen jobban tudjon uralkodni magán. Termete, alkata egyformának látszott, előlről, hátulról, oldalról egyaránt. Bája-it nem hangsúlyozták semmiféle rémes domborulatok, amiket a férfiak oly sokra tartanak, amikre némely hölgy még büszke is. Kezdetől fogva lenézte Ducikát júnoi termete miatt. Alkate előnyeit mindenképpen kihangsúlyozta. Szűkített szvettereket meg pulóvereket, szűk nadrágot vagy felvágott szoknyát hordott. Magassarkú cipőben a járása különösnek hatott. Imbolyogva nyomult előre, mint valami kacska. Lába is kicsi volt. Ducikaének sokszor úgy tűnt, hogy a lábujjai közvetlenül a lába szárából nőttek ki.

Amennyire közkedvelt volt Ducika a diákok meg a tantestület körében, legalább annyira nem volt az Soványka. Ő volt a szükséges rossz az iskolában. Szigorú, tartózkodó, kimért, mint az egész alkata. A kollégái azért nem szerették, mert besúgó volt. A diákok meg a pedantériája miatt utálták. Szigorúan megkövetelte az írásbeli munkák külalakját is, a hegyes ceruzákat, óráira a könyveket be kellett csomagolni kék papírba. Nem volt hozzájuk egyetlen kedves szava. Minden órán írtak röpdolgozatot, amit márkás számítógéppel ellenőrzött, amiben még stopperóra is volt. A diákok keservei meg csak szaporodtak, mert az értékelés módszerét még azzal is tökéletesítette, hogy tudásukat még százalékra is átszámította. Mind többen kezdtek közülük gyomoridegességre panaszkodni. Soványkát egyre jobban utálták, annál inkább kedvelték Ducikát, és sehogy sem bírtak felfogni, hogyan viselhetik el egymást ezek ketten.

AB

Egész jól megvoltak kettecskén. Az együttélésükre célzó kezdeti pusmogás után az emberek megszokták állandó együttlétüket, és felhagytak alaptalan megjegyzéseikkel.

Ahogy hazatértek az iskolából, mindketten belemélyedtek munkájukba. Ducika vidáman jött-ment a lakásban cigarettával, meg tojásos tejszínhabos kávéval, Soványka meg lóbuszülésben számolgatta át a jegyeket százalékra. Ducika vígan hajókázott a tengeren, Soványka meg a tranzistoros rádiót javította, ami egy ilyen beavatkozás után sosem bizonyította a márkája szerinti minőséget. Ducika élénk színű színes tollakkal írta előkészületeit, Soványka feketebe tétes örökírót használt. Ducika bevásárolt, főzött, mosott mindkettőjükre, Soványka meg a lakás tisztaságára ügyelt. Szombaton moziba

vagy színházba mentek, vasárnap a Technikai Múzeumba. Amíg Soványka lazító gyakorlatokat végzett, Ducika elterült a szobájában, Chopint hallgatott vagy naplót írt. Amikor rájött, hogy titokban Soványka is olvasgatja, kezdett írni egy másikat is. A lakótársa számára is, meg magának. Egy alkalommal említést tett róla, hogy már tizennyolcadik évétől írja a naplót – minden évben új füzetbe. Röviddel ezután tapasztalta, hogy Soványka szaglász a naplók után, szeretett volna valami pikánsat is megtudni kolléganőjéről. Ő meg, hogy örömet szerezzen neki, egyik füzetet a másik után írta teli, és olyan helyeken hagyogatta, hogy Soványka minden gond nélkül hozzáférhessen. Nagyon érdekfeszítő játék volt. Ducika kitalált néhány erotikus történetkét is egykori (nem létező) szerelmeivel kapcsolatban. Soványka mindezt készpénznek vette, így hát hébe-hóba adott neki néhány „jóakarató” tájékoztatást, tanácsot, eddigi életvitelével kapcsolatban.

B

Soványka már ifjúságától megpróbált beilleszkedni a felnőttek világába. Kedvelte a fiúkat, és baráti kapcsolatot tartott velük. Ducika egyáltalán nem tudta elképzelni ilyenek. Soványka azonban sosem tetszett a fiúknak. A korán megismert házastársi kapcsolatok alapján arra az elhatározásra jutott, hogy sosem megy férjhez, csak a tanulmányainak és a munkájának fog élni, s úgy is tett. Ha mégis erőt vett rajta a testi vágy, csak olyan egyének jöhettek számításba, akiknél nem kellett számolnia azzal, hogy megkérik a kezét. El sem tudta képzelni, hogy tehetőségét házasságba fojtja: mosás, főzés, takarítás, bevásárlás. Pfuj, szörnyűség! Ducika ezért sosem kötötte az orrára, hogy ő pedig férjhez AKAR menni. Lehet, hogy a harmadik X-ig akad valaki, s ha nem, itt van még a társkereső, az apróhirdetés meg miegymás. Így hát megvolt a kellő indok, hogy a harmincadikig hátralévő napjait főleg idegeskedés nélkül élje le. Ducika néha szégyenkezett is amiatt, hogy ilyen gyerekes módon vágyakozott a házaseséltre.

A

Ducika a naplókban leírt kitalálásaiban egyre rafináltabb lett. Azonban minél többször leírta, hogy nem akar férjhez menni, annál jobban belé fészkelődött a férjhez menés utáni vágy. Nem volt szándékában, hogy az életét örökké csak kitalálja, elképzelje, főleg nem azért, hogy ezzel boldoggá tegye Soványkát, aki kezdett egyre inkább az idegeire menni.

Egy alkalommal Soványka bejelentette, csak később jön haza. Ducika fogta magát, és elment egyszál magában a kávéházba egy vermutra. A legnagyobb ámulatára ott találta lakótársát egy férfi társaságában, akinek a foglalkozása véleménye szerint az építészettel lehetett kapcsolatban. Fekete göndör haja volt, rajta magasnyakú puló-

ver és lila kötött mellény, testhezálló márkás farmernadrág és kitaposott gumitalpú cipő. Soványka sugárzott mellette a boldogságtól.

Este aztán bizalmasan elárulta Ducikának, hogy egyik „gyerekkori pajtása” volt. De egy ilyen „gyerekkori pajtás” nem tud egy nőt, főleg ilyen Soványka-félet ekkora gerjedelemre lobbantani. Ducikának megvolt erről a privát véleménye, és utána nézett Soványka „ügyletének”, figyelni kezdte. A szíve ugyan tiltakozott ellene, de az esze szinte parancsolta: „Tedd a saját érdekedben, rázd le végre!” Így aztán Ducika rövid időn belül jó rakásnyi értékes adatot gyűjtött össze: a „gyerekkori pajtás” szerelő, kétszer elvált, három gyerek apja, és Soványkát nincs szándékában feleségül venni. Ráadásul azt mondta neki, hogy kétes hírű nőszemélyekkel semmi kedve kapcsolatot fenntartani. Soványka ahelyett, hogy megsértődött és elkeseredett volna, megszegte alapelvét és elhatározta, hogy fedelmi módon áll rajta bosszút. Olyan hálót vett ki rá, beleértve az autóját is, hogy abból egy tetű se szabadulna, nem egy ilyen mamlasz. Ducika boldog volt: megszabadul Soványkától, és a diákjai is jól járnak. Amikor a „gyerekkori pajtás” bevonult gyakorlatra, Soványka a felismerhetetlenségig megváltozott. A diákjaira mosolygott, felhagyott azzal is, hogy százalékban értékelje tudásukat. Végre olyan érzése volt, hogy teljes értékű nő. S amikor kapott egy képeslapot a következő szöveggel: „Emlékezz, drága, mindennek eljön az ideje, s a türelem rózsát terem, kitartani, nem szabad elsietni semmit!”, Soványka rendelt egy adag tejszínes epret meg egy pohár sört. Aztán kipotyogtak a könnyei és azt tanácsolta Ducikának, hogy ő is menjen férjhez. Ducika nem hitt a saját fülének. Az esküvőn ő volt az első koszorúslány.

AA

Ahogy kiköltöztette Soványkát a számítógépével meg a jogás zsebkönyvével egyetemben, kifestette a lakást. Bánatában (utoljára) megevett fél liter tejszínt és fél kiló sós földimogyorót. Még volt egy éve, hogy lefogyjon és apróhirdetést adjon fel. Elkezdett rendszeresen futni, tornázni, úszni, és többet járt az emberek közé. Hogy mindenkinek a tudomására hozza, íme, új életet kezdett, rövidre vágatta a haját. A diákjai még jobban rajongtak érte, a kolléganői igyekeztek bemutatni őt fiatal férfiakkal. Mindenki figyelemmel kísérte az apróhirdetések ismerkedési rovatát, csupán ő várt még, bár a harmincadik születésnapja feltartóztatlanul közeledett. Aztán el is érkezett.

A(C)

Éppen a harmincadik születésnapján, amikor az újságárusnál megvett minden olyan újságot, amelyben ismerkedési rovat volt található, megszólalt a bejárati ajtó csengője. Ducika meglepődött: „Ki az ördög lehet ez?” Az ajtóban egy

szimpatikus férfi állt csokorral és egy köteg levéllel a kezében:

– Bocsánat, ön ez és ez? – kérdezte.

Beinvitálta egy kávéra.

– Tudja, tengerész voltam. Abbahagytam. Azt hiszem, ideje lenne normális életet kezdeni. Adtam fel hirdetést, ennyi választ kaptam rá. Mindenben azt ajánlották...

Ducika elsápadt és kitepte a férfi kezéből a levelet. Ráismert diákjai, kollégái, ismerősei írására.

– Örömet akartak szerezni önnek...

Ducika elsírta magát. A tengerész törülgette le a könnyeit és csókolgatta lehunytt szempilláit.

– Beleegyeznek?

A

Ducika felriadt álmából. A vekker szólt. Az ágy alá rúgta mérgében és kiment a konyhába. Még van egy órája, hogy megreggelizzék és beérjen az iskolába.

– A fenébe is, az se lenne baj, ha nem lenne tengerész –, mondta dühösen, s ahogy a szoknyáját vasalta, kiverte a biztosítékot. Soványka már nem lakott vele, így hát nem volt, aki nyomban megjavította volna.

Azon a napon Ducika nem vett újságokat, nem fogadott látogatót. Az iskolából egyenest hazament, hogy kibőgje magát az üres lakásban, amelyben a kivert biztosíték várta csupán, mert nem volt, aki megjavítsa.

(Vércse Miklós fordítása)

Wernke Bernát

gomolygatából világosba

belépett... valami boltozódó-féle, teremi készültekbe, az ide érkezettek, türelmetlenségeivel fűszerezetten – holmi direkt ünnepre... hol sörényítettetni akar, a borotvált arcok, csupaszára, hogy legalább valami legyen rajta, ebben a sivárságban... mintegy csengeteket dobva onnan, e halmozódó üres kongásokba..., hogy ott a réteg, rájuk akasztódva, valami áratag hangtalan darálatban..., s ne simítsák arcaikat, sima felületű, csupaszaikba – most legalább magát kímélje, e terjetegébe lépődött hintésekben... így azonnali szökésére gondolt, benne kavargó dalaival, ajkáról, néha ki-kikanyaragtatón... ahogy felragyogott szobája mélyéből, kizajdulva, kottája mosolya... adva a hangokat, gomolygatából világosba... „elmegyek innen, zongoráig menekülve azon nyomban... billentyűimre borulva, s abban a sokkal szelídebb levegőben, felhangoztatom a fellegeket, messzeségbe lebegtetve, sodratomba remegtetve”

Tomovics Marianna: Téli táj (akril, 80 x 100 cm, 2008)